

Ślawianin.

TYGODNIK

DLA RZEMIOŚŁ, ROLNICTWA, HANDLU, DOMOWEGO
GOSPODARSTWA I DLA POTRZEB PRAKTYCZNEGO ŻYCIA W OGÓLNOŚCI.

No. 9.) W SOBOTĘ 28, MARCA 1829. (cena 22. gr.)

SPIS RZECZY. — Wysiów iarego zboża w Anglii, 129. — Porównanie zboża z kartofflami co do palenia wódki i t. d. (dalszy ciąg), 130. — Lakiery porcelanowe na skórę, 141. — Sposoby przeciw piegom, 142. — Woda do mycia zachowująca świeżość ciała, 143. — Telegraf, 143. — Obserwacye, 144.

O fortunatos nimium, sua si bona norint,
AGRICOLAS: *Virgilius Georg.*

Szczęśliwi, gdyby znali dobro swe Rolnicy!

Kruszyński.

ROLNICTWO. — *Wysiów iarego zboża w Anglii.* — Ilość użytego do siewu ziarna, podlega w Anglii tak iak u nas pewnym przepisom. Te ogólne prawidła zależą od gatunku ziemi, od wcześniéjszego lub późniéjszego zasiéwu, od pogody w czasie siania, od spodziéwanego pogodnego lub dzdzyślego lata i śniéźniéjszégó albo suchégó zimy, od sposobu siania, wyboru ziarna i nakoniec od tego, czy osobno każdy gatunek zboża, czy téż zmieszane razem z innemi się zasiéwaia. Osobne znowu maia na to zasady dla każdego gatunku zboża. — Stósuiąc się do obecnégó pory roku zastanówmy się pod tym względem nad zbożem iarémm, a naprzód nad ięczmieniem i owsem.

Jęczmień.— Tego gatunku ziarna biorą w Anglii do siéwu ieden korzec do $1\frac{1}{2}$ korca przeszło n. m. na morg n. p. ($2\frac{1}{2}$ do 4. *bushels* na *acre*), lecz w ogólności daleko pewniéy, gęsto siać, niżeli rzadko, zwłaszcza pamiętając na to, że w siéwach iarych rachuje się naywięcéy na żdźbła środkowe a mało co, na wypuszczające późniéy kłosy boczne. Po gęstszym siéwie, wszystko zboże rośnie i dojrzéwa w iednym czasie i ziarno będzie iednostaynie piękne, chyba że pora roku nie naylepsza. Jeżeli sieie się ięczmień w czasie suchym, wiele ziarn późno wschodzi i późno dojrzéwa, ale nie można się opóźniać ze żniwem aż wszystek doyrzeie, bobyśmy wcześniéysze naydoyrzalsze kłosy stracili.

Owies.— Owsa wysiéwa się pospolicie 6. do $7\frac{1}{2}$ ćwiérci n. m. na ieden morg n. p. (4. do 5. *bushels* na *acre*), w *Devonshire* do 9. ćwiérci na morg (6. *bushels per acre*), a w *Yorkshire* 12. ćwiérci n. m. na morg (8. *bushels per acre*), co zależy od gruntu i nasienia. Owies ciężki angielski zwany *Potato-oats* nie mający iak owsy zwycajne ziarn pustych, sieie się rzadziéy niż tamte; ieśli rola dobrze uprawna nie wysiéwa się go więcéy iak ięczmienia, to iest korzec do $1\frac{1}{2}$ korca. Lecz że zwykle owies sieie się na gorszym gruncie, i w położeniach zimniéyszych, lepiéy wysiéwać go więcéy w miarę w pływu tych okoliczności.

Koszta i zyski uprawy zboża używanego do palenia wódki w porównaniu do Kartofli, tudzież wykazanie i t. d. (dal-szy ciąg ze st. 83.).— Do doświadczeń Pana Kreissig użyte były te tylko cztery gatunki ziemi, na iakich korzystnie kartofle udają się, to iest:

1° lekki grunt piaszczysty, który nie iest w prawdzie piaskiem wydmowym, ale przecie tak lichi, że ani pod żyto ozime, ani pod ięczmień, ani pod owies niezdatny, i tylko żyto iare lub tatarkę z nieiaka pewnością może rodzić.

2re grunt wilgotny piaszczysty średni, który zwykle zowią zimnym, na którym po dobrym nawozie albo po gnoionych kartoflach, późno siany mały ięczmień dobrze się udaie ale żyto chybia.

3cie grunt ciepły, średni naystósowniwszy pod żyto i ięczmień.

4te grunt miernie gliniasty, na którym przy świeżym nawozie pewniwsza iest pszenica niż żyto, a który w iarem polu po kartoflach, zdatny iest osobliwie pod tak zwany wielki ięczmień.

Piasek wydmowy niezwrócił uwagi tego rolnika, iako niezdatny pod kartofle, ani do żadney innéy uprawy; glina zaś tęgą iako zbyt lgnącą do narzędzi rolniczych w porze mokréy, i która tylko w stanie na pół suchym, daie się za kilkakrotném oraniem dostatecznie rozbić, czyni zbiór kartofli zbyt nie pewnym i uciążliwym, aby na niéy odważyć się przedsięwziąć sadzenie kartofli.

Lubo obliczenie podobne co do zasad cen na robociznę i inne potrzeby, nie może w każdéy okolicy być to samo, iednakże ta różnica nie uczyni mylnemi wypadków tu podanych, gdyż nietylko podług iednakowych zasad są wzięte dla kartofli i dla zboża, ale nadto przy kartoflach raczéy niżéy podane iak należało, przy zbożu zaś, iak naywyższy plon iaki doświadczenie daie został przyięty, aby tak tym niezaprzeczeniéy okazała się korzyść na stronę kartofli i aby wszelkie podéyrzenie usunąć co do przechwalania onych.

Pięć piérwszych tablic służy do okazania porównawczych korzyści zużycia kartofli i zboża na wódkę, dalsze okażą wyższość onych do karmienia bydła. Przestrzeń 10. morgów magdeburskich iest wzięta za zasadę, koszta zbioru kartofli są opuszczone w rachunku, gdyż te są mniéjsze nawet iak koszta omłotu zboża, które nie są także obiête.

TABLICA I. *Grunt lekki, piaszczysty, Żytem iarem na wódkę przeznaczoném zasiany.*

	Szczeg.		Ogółem	
	Złp.	G.	Złp.	G.
1. Najem gruntu rocznie: 10 (*) morgów po złp. 2			20	
2. Dwa razy zorać, więc 20. morgów po 1½ złp.			30	
3. Dwa razy zawlec, więc 20. morgów po gr. 15.			10	
4. Koszta zbioru od 10. morgów po złp. 2.			20	
5. { Nawóz; 100. fur gnoiu krótkiego krowiego	500			
po 5. zł. za furę				
Nakładanie, zwiezenie i roztrzęsienie one-	150			
go po 1½ złp. za furę				
Ogół kosztów nawozu	650			
Z tego liczyć słusznie można półowę na				
pierwszy rok			325	
A zatem ogółem wydatek			405	
Od tego odciąga się wartość słomy 8. fur				
po zł. 12.			96	
A przeto na samo ziarno wydatek			309	

Przy takim wydatku na uprawę 10. morgów żytem iarem zasianych, mogą one wydać po odciągnięciu zasięwu 60. Szeffłów żyta, z tego odtrącając ilość żyta na zamian za słód który dodany być ma; rachnie się 10. szefłów na ieden *Ohm* wódki, zatem cały zbiór 60. szefłów da 6. *Ohm* wódki.

(*) Szanując własność Autora z którego wszystkie te wiadomości czerpamy, powinnością było naszą zachować miary, przez niego używane, i ledwie widoczne ułatwienie dla czytelników naszych skłoniło nas do iedynej zmiany w tych tablicach to jest do użycia w miejsce monety pruskiej, krajowych pieniędzy.

Morg o którym tu mowa jest zawsze *magdeburški* a takich morgów iak wiadomo idzie $2\frac{2}{3}$. niemal spełna, na nasz morg nowy ieden. *Szeffle* naszego autora są *berlińskie nowe*, a takich $2\frac{2}{3}$. prawie zupełnie wynoszą ieden korzec nasz nowy. Nareszcie miara do wódki przytoczona pod nazwiskiem *Ohm* jest *nowa pruska* i trzyma 34. garce $5\frac{2}{3}$. kwaterok blisko miary n. p.

(W).

*Grunt lekki, piaszczysty, Kartoflami zasadzony na wódkę
użytemi.*

		Szczeg.		Ogółem.	
		Zł.	G.	Zł.	G.
1.	Najem gruntu téj klasy, 10 morgów po złp. 2			20	
2.	Oranie dwa razy, wraz z okopywaniem które niżej podanym uskutecznia się spo- sobem; 20. morgów po złp. $1\frac{1}{2}$.			30	
3.	Raz bronować, 10. morgów po groszy p. 15. Nawóz 100. fur doprawionego gnoju po			5	
4.	5. zł. furę.	500			
	Nakładanie, zwózka i roztrzesienie po $1\frac{1}{2}$ Złp. od fure.	150			
Ogół kosztów nawozu		650			
Tu należy liczyć na rok pierwszy $\frac{2}{3}$ war- tości nawozu.				433	10
5.	Plenie dwa razy czyli 20. morgów po 3. zł.			60	
Wydatek Ogółem				548	10

Od tego odciągnąć się powinny.

1mo Koszta iednego orania, bo po kar- tollach naystósowniéy na takim gruncie na- stępujące żyto iare, iednego tylko orania wymaga.	15		
2do Sześć fur naci kartofflowéy do na- wozu, po 4 złp.	24		

Odeymie się Ogółem | | 39 |

Ogół kosztów samych kartofli | | 509 | 10

Z tych 10. morgów średnio otrzymuje się 400. szefłów
kartofli, odciawszy ilość na wysadkę, i na wartość dodać
się mającego słodcu, liczy się z 24. szefłów 1. *Ohm* wódki,
co wynosi ogółem $16\frac{2}{3}$ *Ohm* wódki, z całego plonu dziesię-
ciu morgów.

TABLICA II. *Grunt wilgotny, zimny, średniéj klasy piaszczysty, zasiany Żytem ozimém na wódkę użytém.*

		Szczeg.		Ogółem	
		Złp.	G.	Złp.	G.
1.	Najem tych 10. morgów dwuletni, bo w czystym ugórze sieie się; więc 20. morgów po Złp. 3.			60	
2.	Nawóz 150. fur gnoiu współprzegniłego, ile możności końskiego lub owczego po 4. Złp. za furę	600			
	Nakładaniem, zwózka, i rozstrzęsienie o-nego po 1½. złp. od fury	225			
Ogół nawozu.		825			
	Z tych kosztów nawozu, tylko $\frac{1}{3}$. może być na ieden rok liczona, bo w tym gruncie gnóy trudniéj niknie			275	
3.	Dwa razy zoranie: więc 20. morgów po 2. Złp.			40	
4.	Dwa razy bronowanie, więc 20. morgów po 15. gr.			10	
5.	Koszta żniwa po 2. Złp. za morg			20	
Ogół kosztów				405	
	Od tego odławszy wartość słomy otrzy-manéj to iest po 12. Złp. za furę			120	
Zostae na wyłożony koszt na samo ziar-no otrzymane				285	

Na ten wilgotny i zimny grunt zwłaszcza w mokrym roku niemożna z pewnością rachować pod żyto ozime, średnio zatem można naywięcéj naznaczyć zbioru po odtrąceniu siéwu 7. szefłów na morg a zatem z 10. morgów, 70. szefłów.

Rachuiąc wynagrodzenie wartości dodaiącego się srodu, z 10. szefłów tego żyta będzie 34. garcy i $5\frac{2}{3}$ kwaterek m. n. p. (1 *Ohm*) wódki a zatem z 10. morgów, 7. *Ohm*. wódki.

Tenże grunt kartoflami zasadzony.

		Szczeg:		Ogółem.	
		Zło:	G.	Zło:	G.
1.	Najem iedno-roczny 10. morgów téy klasy gruntu po Złp. 3. - - - - -			30	
2.	Nawóz, 150. tur końskiego lub owczego gnoiu po 4. Złp. iedna fura - - - - -	600			
	Nakładanie, zwozka, roztrzęsienie tegoż po 1½. Złp. - - - - -	225			
Ogół gnoiu		825			
Z tego przy kartoflach półowa liczy się				412	15
3.	Oranie trzy razy, licząc z obkopaniem a za- tém 30. morgów po 2. Złp. - - - - -			60	
4.	Bronowanie raz ieden, 10. morgów po 15 gr.			5	
5.	Plenie dwa razy, 20. morgów po 3. Złp.			60	
Ogół wydatku				567	15

Od tego odjąć potrzeba kosztu:

1. Podwójnego orania i bronowania, które się oszczędza przy ieczmienu mającém bezpośrednio po kartoflach nastąpić, gdyż ieczmięń po kartoflach tylko iednego orania i iednego bronowania wymaga.

więc 20. morgów oranie po Złp. 2 -	40		
20. — bronowanie po 15. gr.	10		
	50		

Prócz tego wartość 10. fur naci kartoflowéy na podścielkę i dla gnoiu po 4. Złp. fura	40		
---	----	--	--

Ogół odciągnięty			90
------------------	--	--	----

Koszta na same kartolle ogółem			477	15
--------------------------------	--	--	-----	----

Zbiór średni 10. morgów téy klasy gruntu, odciągnąwszy wysadkę, wynosi 800. szefłów, z których obiąwszy wynagrodzenie za mający się dodać sól, 24. szefłów potrzeba na ieden *Ohm* wódki, a zatem zbiór cały z 10. morgów 33½. *Ohm* wódki wyda.

TABLICA III. *Grunt dobry, czarny, średniej klasy, tak zwany ięczmienny, użyty pod żyto ozime.*

		Szczeg.		Ogółem.	
		Złot.	G.	Złot.	G.
1.	Najem 10. morgów tego gruntu dwuletni dla ugóru który musi poprzedzać: zatém 20. morgów po zł 4. od morga iednego. . . .			80	
ci	Nawozu 150. fur po 4. złp. za jedną fure.	600			
	Nakładanie, zwiezienie i roztrzęsienie po 1½ złp.	925			
Ogół kosztów nawozu		825			
Trzecia część tych kosztów nawozu na ieden rok liczyć się ma					
3.	Oranie trzy razy zatém 30. morgów po 2. złp.			275	
4.	Bronowanie trzy razy od 30. morgów po 1. złp. na morg ieden.			60	
	Koszta żniwa na 10. morgów po 2. złp. od morga iednego.			30	
5.				20	
Ogółem wydatku				465	
Odciągnąwszy wartość słomy, kopa snopów na ieden morg, więc 10. kóp po 12. złp. iedna kopa.					
Kosztaie samo ziarno ogółem				120	
				345	

Można liczyć po odciągnięciu siéwu, 8. szefłów z morga, więc z 10. morgów szefłów 80. Ta ilość żyta wyda odciąwszy wynagrodzenie wartości siodu potrzebnego po 10. szefłów na ieden *Ohm*, ośm *Ohm* wódki.

*Tenże grunt dobry, czarny, średniej klasy, użyty pod
kartofle.*

		Szczeg.		Ogółem.	
		Zło.	G.	Zło	G.
1.	{ Najem roczny 10. morgów tego gruntu po 4. złp. na morg. - - - - -			40	
2.	{ Nawozu 150. fur po 4. złp. iedna fura. Nakładanie, zwiezenie roztrzęsienie po 1 $\frac{1}{2}$ złp. na furę. - - - - -	600			
		925			
Koszta nawozu ogółem		825			
Półowa tych kosztów nawozu na rok ieden pod kartofle liczyć się mająca. - - -				412	15
3.	{ Orania trzy wraz z okopywaniem; więc 30. morgów po 2. złp. na ieden morg. - -			60	
4.	{ Za bronowanie raz ieden więc 10 mor. po 1 złp. Plenie dwa razy, ale że w takiéy ziemi zielsko powiększyć części już przez obkopywanie i przez mocne wybujanie naci kartoflowéy iest przytłumione, więc łatwość stad plenia; to więcéy nad 3. złp. od morga kosztować niepowinno, co od 20. morgów czyni.			10	
5.	{				60
Ogół wydatku				582	15

Od tego odciągnąć należy:

1.	{ Oszczędzenie orania dwa razy pod ięczmień po kartoflach bezpośrednio następujący, który tylko iednego orania potrzebuie; więc 20 morgów po 2. złp. - - - - -	40			
2.	{ Oszczędzone dwa bronowania więc od 20. morgów każdy po 15. groszy. - - - - -	10			
3.	{ Wartość 10. fur naci kartoflowéy na gnóy lub podścielkę po 42. Złp. fura iedna. -	40			
Ogół oszczędności				90	
a zatem ogólne koszta samych kartofli				492	15

Dziesięć morgów kartofli daią średni zbiór biorąc, po odciągnięciu wysadki, 300. szellów, tu zaś obiawszy w to wynagrodzenie wartości za dodającą się ilości słodu, przyimujemy 24. szellów *per Ohm* wódki, wyda ogółem 33 $\frac{1}{3}$ *Ohm* wódki.

TABLICA IV. *Grunt miernie gliniasty czyli pszenny drugiej klasy, pszenicą zasiany.*

		Szczeg.		Ogółem.	
		Zł.	G.	Zł.	G.
1.	{ Najem dwuroczny 10. morgów tego gruntu dla potrzebnego ugoru po 6. złp. - - -			120	
2.	{ Nawozu 150. fur po 4. złp. iedna fura. -	600			
	{ Nakładanie, zwózka i roztrzęsienie po 1½ Złp.	225			
Koszta nawozu ogółem		825			
Tych kosztów rocznie ⅓ liczy się pod pszenicę. - - - - -				275	
3.	{ Oranie cztery razy czyli 40. morgów po 3. złp. na morg. - - - - -			120	
4.	{ Bronowania trzy razy czyli 30. morgów po 1. złp. na morg. - - - - -			30	
5.	{ Zbiór z 10. morgów po 2. złp. od iednego morga. - - - - -			20	
Ogół wydatku				565	
Od tego odciągnąć wartość słomy dzieściu kóp po 12. Złp. kopa. - - -				120	
Pozostaie wydatek na samo ziarno -				445	0

Przy takiem postępowaniu można spodziewać się z tego gatunku ziemi, 8. szefłów pszenicy na każdy morg, a zatem z 10. morgów 80. szefłów.

Po obięciu wynagrodzenia za dodającą się ilość srodu liczyć można z 8. szefłów pszenicy 1. Okm wódki a zatem z całego zbioru 10. Okm wódki.

*Tenże grunt miernie gliniasty, drugiej klasy, użyty
pod kartofle.*

		Szczegół	Gółem
		Złp. G.	Złp. G.
1.	Najem roczny 10. morgów tego gruntu licząc po Złp. 6. od morga iednego . . .		60
2.	Nawozu 200. fur każda 26. stóp kubicznych, po 4. Złp. iedną furę licząc . . .	800	
„	Nakładanie, zwiezienie, rozrzucenie po 1½ złp. na furę.	300	
Koszta nawozu		1100	

Przy tym gruncie który dłużej utrzymuje nawóz, tylko $\frac{1}{3}$. tych kosztów na ieden rok przypadnie.			366	20
3.	Orania cztery obiąwszy już w to osypywanie, chociaż w téj ziemi trudniysze, więc 40. morgów po złp. 3.		120	
4.	Bronowanie dwa razy, więc 20. morgów po 1. Złp.		20	
5.	Plenie dwa razy, tu iest ono łatwiysze iak w poprzedzaiący glebie, więc 20. morgów po 3. Złp.		60	
Ogół kosztów			626	20

Odcina się tu iak przy poprzedzaiącym:				
1mo	Dwa orania oszczędzone podięczmiem, który bezpośrednio po kartoflach sieie się, i dwa bronowania czyli:			
	Oranie 20. morgów po 3. Złp. ieden morg.	60		
	Bronowanie 20. morgów po 1. złp. morg ieden.	20		
2do	Wartość 10. fur naci kartosflowéy na mierzwę i gnóy po 4. Złp. fura	40		
Ogół odciańnięcia			120	
Ogół kosztów na same kartofle			506	20

Zbiór kartofli może być wzięty taki sam iak z gruntu poprzedzaiącego, zatém z 10. morgów kartofli 33½. *Okm.* wódki.

TABLICA V. Wykaz ogólny wypadków z poprzedzających czterech Tablic.

		G r u n t.			
		Piaszczysty letki	mokr. zimny	śre- dni	mier. glinia sty
1.	10. morgów kartofli daią wódki <i>Ohm</i> .	16 $\frac{2}{3}$	33 $\frac{1}{3}$	33 $\frac{1}{3}$	33 $\frac{1}{3}$
2.	{ Na każdy <i>Ohm</i> liczą dla pędzsy sprzedaży po odciągnięciu kosztów gorzelnii 54. Złp. a zatem o 12. Złp. mniejszy iak na wódce zbożowej .	900	1818	1818	1818
3.	Za wywar czyli brahę 6. Złp. na <i>Ohm</i>	100	200	200	200
Ogół zysku		1000	2018	2018	2018
4.	{ Od tego odjąć kosztu produkeyi kartofli	509 $\frac{1}{3}$	477 $\frac{1}{2}$	492 $\frac{1}{2}$	506 $\frac{2}{3}$
Zostaje czystego zysku z kartofli		490 $\frac{2}{3}$	1540 $\frac{1}{2}$	1525 $\frac{1}{2}$	1511 $\frac{1}{3}$
1.	{ Te same dziesięć morgów zbożem zasiane wydaia w wódce <i>Ohm</i> .	6	7	8	10
2.	{ Te po odrzuceniu kosztów gorzelnii czynią 66. Złp. per <i>Ohm</i>	396	462	528	660
3.	Braha 18. Złp. za każdy <i>Ohm</i> . .	108	126	144	160
Ogół zysku		504	588	672	840
4.	{ Odiawszy od tego kosztu produk- cyi zboża Złp.	309	285	345	445
Zysk czysty ze zboża Złp. . . .		195	363	327	395
że zaś zysk czysty z kartofli Złp.		490 $\frac{2}{3}$	1540 $\frac{1}{2}$	1525 $\frac{1}{2}$	1511 $\frac{1}{3}$
Przewyżka więc na korzyść kartofli z produkeyi 10. morgów		295 $\frac{2}{3}$	1237 $\frac{1}{2}$	1198 $\frac{1}{2}$	1116 $\frac{1}{3}$
a z iednego morga taż przewyżka o- krągło biorący Złp.		30	124	120	112
Z iednego zaś morga nowy polskię miary przy téy samy cenie przewyż- ka byłaby na korzyść KARTOFLI przeszło złp. - - - - -		65	272 $\frac{1}{3}$	263 $\frac{2}{3}$	245 $\frac{1}{2}$

Całkowite obliczenie główniejszych przedmiotów tego ogólnego wykazu, zredukowane na miary polskie nowe dla braku miejsca musimy odłożyć do przyszłego numeru tego pisma.

LAKIERNICTWO. — *Lakiery służące do pokrywania skóry.* — Te lakiery szczególniej pożyteczne przez swą trwałość i piękny połysk na tak zwane lederwerki dla wojskowych są zalecane.

1. *Lakier biały naśladowujący porcelanę Japońską.* — Rozciéra się węglan sztuczny Baryty, z dostateczną ilością wernixu białego, lnianego, i pociąga się równo tą mieszaniną powierzchnia skóry. Powłóczy się potem węglanem Baryty roztartym z lakierem białym kopalowym. Gdy ta powłoka wyschnie zupełnie, wypoleruie się skórę za pomocą kawałka pilśni, pumexem sproszkowanym.

Dla wykończenia pociéra się po wierzchu za pomocą gąbki lub szczoteczki proszkiem rogu białego spalonego.

Ta powłoka lakierowa niezmienia wcale koloru na powietrzu, i pozostaje nietknięta od wszystkich działaczy chemicznych czerniących inne mieszaniny białe, zwykle w skład lakierów wchodzące.

2. *Skóra naśladowująca porcelanę czarną Japońską.* — Otrzymuie się ten kolor biorąc czarną kość słoniową w proszku, roztartą i rozrobioną wernixem z oleju lnianego. Drugą powłokę nadaia błękitnemi kolorami roztartemi w wernixie kopalowym.

3. *Lakier nadaiący skórze pozór porcelany żółtej.* — Skóra do tego użyta powinna być biała, nadaia iéy potem kolor żółty przezroczysty, za pomocą *Rezedy Żółcika* w handlu zwanéy *Wau* i alunu, a gdy wszystko dobrze wyschnie, postępuje się iak powiedziano przy lakierze białym.

4. *Skóra naśladowująca porcelanę czerwoną.* — Powłóczy się naprzód skóra warstwą laki marzannowéy rozrobionéy olejkiem terpentynowym, co gdy dobrze wyschnie, kładzie się drugą warstwę z laki, białego lnianego wernixu i kopalu, wreszcie zakończy się przez nadanie trzeciéy i ostatniéy powłoki, utworzonéy z mieszaniny lakieru kopalowego, i terpentyny połączoney z laką.

5. *Skóra naśladowująca porcelanę błękitną.*— Pociąga się naprzód skóra warstwą węglanu sztucznego Baryty, rozartego wernixem lnianym, druga zaś jest utworzona z błękitu Pruskiego (*Berlinerblau*) rozrobionego lakierem kopalowym, zakończy się zaś iak w kolorach poprzednich.

DOMOWE LÉKARSTWA.—*Sposoby przeciw piegom.*—

Wiadomo ile plamy na twarzy znane pod nazwiskiem piegów są uciążliwe dla wielu osób; środki przeciw nim skuteczne tym trudniéy dają się wskazać, im mniéy znamy istotną przyczynę tamtych. Środki te są dwoiakié: zapobiegające naywięcéy zależą na tém, ażeby na piérwsze promienie słoneczne, (osobliwie zaraz po obmyciu się i niedokładném osuszeniu) strzedz się nagle wystawiać. Pociąganie, twarzy białkiem, lub okładanie na noc płatkami z płótna maczanemi w wodzie zimnéy, skłóconéy z białkiem od jaj, albo mającéy w sobie rozpuszczoną małą ilość alunu, często pomaga. Dobrze jest przytym niezaniebdywać codziennego mycia się płynem mlécznym poniżéy podanym. Jeżeli piegi inż wystąpiły, w tenczas skutecznie użyć się iednego z następujących sposobów. Iod Roztluc gorzkie migdały z małą ilością wina białego francuzkiego, i tak rozetrzeć, aby się mieszanina na gęste ciasto zamieniła, to ciasto użyć się do mycia zamiast mydła, a gdyby ten środek nie sprawił skutku, należy obmyć twarz serwatką lub słodką śmietaną dla zmiękczenia skóry, a potém często obmywać poniżéy wymienioną mléczną wodą. Jeżeli płeć jest mniéy delikatna można użyć do mycia i okładania samego wina białego francuzkiego, w które w puści się kilka kropel soku cytrynowego, i włoży mały kawałek kamfory która będzie pływać po nim.

Doświadczona woda mléczna, utrzymująca ciało w nadzwyczajnéy świeżości.— Bierze się pół łuta otrąbków mi-

gdałowych świeżych, pół funta wody różannéj, i tyleż wody z kwiatu pomarańczowego, po dokładném zmieszaniu dodaie się pół łota kropli Benzoesowych (znanych w aptekach pod nazwiskiem *Tinctura Benzoë*) i ćwierć łota soli zwanéj boraxem. Ten płyn mający bardzo przyjemną wonią różanną i wanilliową, służy do mycia twarzy i rąk raz na dzień, ale umywszy się poprzedniczo w zimnénym wodzie. (*As. Kosmetik*).

TELEGRAF SŁAWIANINA.

— Z rozkazu Monarchy w Paryżu 1go Sierpnia z. r. otworzona została na przedstawienie Wice-Hrabi *de la Rochefoucauld*, szkoła bezpłatna malowania na szkle, porcelanie, faiansie, i t. p. kolorami ogniowemi; ta szkoła umieszczona przy składzie królewskiéj fabryki porcelany, ma na celu wprawienie Artystów biegłych już w rysunkach do tego rodzaju malowania P. Constantin jest Profesorem w téj szkole, i daie dwa razy na tydzień lekcyje osobom przyiętym do szkoły bąc iako pensyonarze, bąc iako zewnątrzni uczęszczający uczniowie. Kurs trwa dwa lata, uczeń nie nabywa prawa do umieszczenia w królewskiéj fabryce porcelany.

— W Anglii podano sposób zakonserwowania Jabłek przez cały rok bez najmniejszego uszkodzenia, przez samo tylko trzymanie ich po między ziarném zbożowem.

— Zachowanie od zepsucia kartosli przez lat kilka, ma się osiągnąć przez sparzenie ich ukropem i potém dokładne obsuszenie; albo zamiast wody wrzącéj, trzyma się ie przez kilka minut w gorącym piecu. Przez taką gorącość tracą one własność wypuszczania kielków, i w tym stanie, jeżeli skórka tylko niezostała naruszona, ich mączka ciągle dobrze utrzymuie się. Ten sposób także iest podany w Anglii.

— P. Chevreul przedstawił niedawno Akademii Paryzkiéj ważne swoje doświadczenia nad tłustością wełny; otrzymał on z wełny nacyeńszéj merynosów już po praniu onéj, przeszło 18. procent tłuszczu, który przynajmniej z dwóch pierwiastków składa się; te pierwiastki nie dają się zmydlać. Po oddzieleniu tego tłuszczu od wełny, nie łatwiéj utwierdzaia się na niéj farbniki. Siarka w niéj pozostae iak była, i dla tego téż ta wełna po oddzieleniu tłuszczu ieszcze ma własność czernienia się przez zanurzenie w sole ołowiane lub cynowe.

TABLICA WSCHODU I ZACHODU SŁOŃCA I ZNAJNIEJSZYCH PLANET

Data	wschód	zachód	wschód	zachód	Liczba dni upłynionych po nowiu	wschód	zachód	wschód	zachód	wschód	zachód	wschód	zachód	wschód	zachód
Marzi															
Kwiec.	Słońca		Xieżyca			Merkurgo		Venuśa		Marsa		Jowisza		Saturna	Uranusa
29 N.	5 ^h 43 ^m	6 ^h 17 ^m	5 ^h 20 ^m	6 ^h 11 ^m	24	5 ^h 11 ^m	6 ^h 32 ^m	5 ^h 35 ^m	6 ^h 50 ^m	5 ^h 54 ^m	6 ^h 46 ^m	5 ^h 33 ^m	6 ^h 14 ^m	5 ^h 21 ^m	6 ^h 30 ^m
30 P.	5 ^h 41 ^m	6 ^h 19 ^m	5 ^h 30 ^m	6 ^h 0 ^m	25	5 ^h 10 ^m	6 ^h 34 ^m	5 ^h 34 ^m	6 ^h 52 ^m	5 ^h 52 ^m	6 ^h 46 ^m	5 ^h 30 ^m	6 ^h 11 ^m	5 ^h 20 ^m	6 ^h 26 ^m
31 W.	5 ^h 39 ^m	6 ^h 21 ^m	5 ^h 28 ^m	6 ^h 0 ^m	26	5 ^h 9 ^m	6 ^h 36 ^m	5 ^h 33 ^m	6 ^h 53 ^m	5 ^h 50 ^m	6 ^h 46 ^m	5 ^h 29 ^m	6 ^h 11 ^m	5 ^h 19 ^m	6 ^h 23 ^m
1 S.	5 ^h 37 ^m	6 ^h 23 ^m	5 ^h 25 ^m	6 ^h 0 ^m	27	5 ^h 8 ^m	6 ^h 38 ^m	5 ^h 31 ^m	6 ^h 54 ^m	5 ^h 48 ^m	6 ^h 47 ^m	5 ^h 28 ^m	6 ^h 11 ^m	5 ^h 18 ^m	6 ^h 21 ^m
2 C.	5 ^h 35 ^m	6 ^h 25 ^m	5 ^h 23 ^m	6 ^h 0 ^m	28	5 ^h 7 ^m	6 ^h 40 ^m	5 ^h 29 ^m	6 ^h 56 ^m	5 ^h 46 ^m	6 ^h 47 ^m	5 ^h 27 ^m	6 ^h 11 ^m	5 ^h 17 ^m	6 ^h 20 ^m
3 P.	5 ^h 33 ^m	6 ^h 27 ^m	5 ^h 21 ^m	6 ^h 0 ^m	29	5 ^h 6 ^m	6 ^h 42 ^m	5 ^h 27 ^m	6 ^h 58 ^m	5 ^h 44 ^m	6 ^h 47 ^m	5 ^h 26 ^m	6 ^h 11 ^m	5 ^h 16 ^m	6 ^h 19 ^m
4 S.	5 ^h 31 ^m	6 ^h 29 ^m	5 ^h 19 ^m	6 ^h 0 ^m	1	5 ^h 5 ^m	6 ^h 44 ^m	5 ^h 25 ^m	6 ^h 60 ^m	5 ^h 42 ^m	6 ^h 47 ^m	5 ^h 24 ^m	6 ^h 11 ^m	5 ^h 15 ^m	6 ^h 18 ^m

Now Xieżyca dnia 3. o godz. 11. min. 44. sek. 50. wieczór

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE CZYNIONE W OBSERWATORYUM ASTRO: WARSZ:

Ma- rzec 1899	Barometr w cal: i lin: przy: redukowany do zera	Termometr Réaumur	Hygro- metr	Kierunek Wiatru	Stan Nieba
20	cal. 28	lin. 0,	59	+ 0,5	91°
21	27	11,	15	— 0,5	92
22	27	7,	74	— 0,7	94
23	27	7,	94	— 4,3	89
24	27	9,	91	— 4,9	84
25	27	6,	02	— 3,1	89
26	27	4,	63	— 0,2	92

Zacmienie I. Xieżyca Jo-
wiszowego przypada dnia
31. o godz. 18. min: 8.
sek. 50.w Drukarni Węcickiego
Nakładem Wydawcy.